

PULSAR

Na tien jaar wachten is ex-filmcriticus Alex Stockman ('Verboden te zuchten') terug met zijn tweede speelfilm. PULSAR is een afdaling in de geest van een verliefde en paranoïde man. Of is het een parabel over onvrijheid in het digitale tijdperk?

Herkenbaar sfeerverhaal in het digitale tijdperk.

GORIK DE HENAU

De protagonist in Stockmans eerste sinds het halflange *Eva reste au placard les nuits de pleine lune* (2006) is Samuel, een artistieke ziel die in Brussel als medicijnenkoerier aan de kost komt. Zijn dartele vriendin Mireille is tien weken lang naar New York verkast voor een stage bij een prestigieus architectenbureau. Maar de technologie staat voor niets, dus houden de geliefden contact met alle mogelijke elektronische hulpmiddelen: gsm, e-mail, chat, webcam, skype. Alles gaat goed tot Samuels draadloze netwerk wordt gekraakt. De hulp van een stel specialisten brengt geen soelaas en het contact met zijn vriendin gaat eronder lijden. Samuel raakt alsmaar meer geïsoleerd. Hij begint de mensen in zijn omgeving te verdenken en gaat in de tegenaanval.

De prent begint rechttoe rechtaan als een hedendaagse grotestadfilm. Samuel leeft het leven van de gemiddelde jonge Vlaming in het kosmopolitische dorp dat Brussel heet. De hoofdstad komt hier over als een natuurlijke biotoop – bepaald een verademing in vergelijking met *Verboden te zuchten*, Stockmans speelfilmdebuut, dat te opzichtig op het herkenningseffect mikte. Mondjesmaat bouwt de regisseur stoorzenders in. De geleidelijke en onnadrukkelijke opbouw is beslist een van de sterke punten van PULSAR. Opvallend in dat verband is de klankband, die je het verhaal inzuigt zonder dat je er erg in hebt. Geluidseffecten, sounddesign en de donker romantische muziek vloeien samen in

een razend knappe, organische klankmassa. Ook de fotografie draagt bij tot de sfeer van onderhuidse dreiging. Het donkere palet van DOP Sébastien Koepfel valt op door de scherpe contrasten en vele zwarttinten; het is een huzarenstukje hoe hij je soms letterlijk in het donker laat zien.

Niets is voor een kunstenaar zo bevredigend als je hoofdpersonage in jouw plaats ten onder te laten gaan. Dat weet Stockman en zijn plot, die leest als een catalogus van je ergste nachtmerries in het draadloze digitale tijdperk, is dan ook een klassieke *déscente aux enfers*. Samuel valt ten prooi aan achterdocht en paranoia. Hij geeft zich over aan zijn eigen onbestemde emoties en het latente geweld van de cybermaatschappij. De hele film lang zinspeelt Stockman op de tegenstelling tussen digitale en analoge technologie, waarbij hij een pleidooi lijkt te houden voor de nabijheid en tastbaarheid van 'voorbijgestreefde' zaken als pen en papier, polaroidfoto's, vinylplaten en bakelieten telefoon-toestellen. Toch vervalt hij niet in nostalgie. Zo is de digitale technologie, bijvoorbeeld telefoon-via-internet, opvallend goed in het geheel vervlochten. Matthias Schoenaerts balanceert voortdurend op de grens van de *underacting*, maar is tegelijk zo expressief dat hij met een vingerbeweging meer zegt dan met een scheldtirade. Via zijn zeer fysieke vertolking draagt hij het gewicht van de film. In niet één beeld is hij samen te zien met de sprankelende Tine van den Wyngaert; hun relatie is letterlijk vir-

tueel. Ook de andere acteurs blijven door de aard van het verhaal op de achtergrond. De thematiek van paranoia en audiovisuele controle doet denken aan Francis Ford Coppola's *The Conversation* en Roman Polanski's 'appartementsfilms' *Repulsion*, *Rosemary's Baby* en *Le locataire*, maar heeft toch een eigen toon. PULSAR is het intimistische portret van een man die het spoor bijster is. Samuel is een *everyman* die in een neerwaartse spiraal terecht komt waaruit hij niet lijkt te kunnen ontsnappen. Zijn hellevaart is vatbaar voor vele interpretaties. Psychose, liefdesverdriet, samenzwering, structurele onvrijheid? Het einde is verrassend maar tegelijk ambigu. Net het gelaagde en meerduidige karakter maakt de prent zo boeiend. Opnieuw valt het contrast op met het vaak te nadrukkelijke *Verboden te zuchten*.

PULSAR is een grote kleine film. Klein door het minimale budget, groot door de volstrekt unieke toon binnen het Vlaamse filmlandschap. Het is een toegankelijk en herkenbaar verhaal, dat toch geen format volgt en niet in een duidelijk afgelijnd genre thuishoort. Een universeel werkstuk dat links en rechts al in de prijzen viel (bijvoorbeeld Hamburg Filmfest) en misschien wel de wereld rondreist. ✕

drama / reg. & sce. Alex Stockman / fot. Sébastien Koepfel / mon. Nico Leunen / muz. Guy van Nueten / sounddes. Senjan Janssen / act. Matthias Schoenaerts (Samuel), Tine van den Wyngaert (Mireille), Sien Eggers (buurvrouw), Nico Sturm (Mark), Vincent Lecuyer (Kriku) / pro. Kaat Camerlynck & Alex Stockman / B / 2010 / 94' / dis. Imagine

> RELEASE 19 JANUARI